

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Πατησίων 44, 106 82 Αθήνα
Τηλ. 213 214 4813-14, 213 214 4837,
Φαξ: 210 8230800
email: eam@culture.gr ,
predu.eam@culture.gr
www.namuseum.gr

Πληροφορίες για τους εκπαιδευτικούς

Τίτλος προγράμματος: «Μύθοι..μύθοι..παραμύθι». Ιστορίες με μυθικά πλάσματα.

Ηλικία παιδιών: Νηπιαγωγείο, Α΄ και Β΄ Δημοτικού

Χώρος διεξαγωγής: Συλλογή Αγγείων (Αίθουσα 51)

Διάρκεια προγράμματος: 60 λεπτά

Αριθμός παιδιών ανά πρόγραμμα: 25

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Να εξοικειωθούν τα παιδιά με την τέχνη της αγγειοπλαστικής στην αρχαιότητα.
- Να γνωρίσουν μυθικά πλάσματα της αρχαιότητας όπως τον κένταυρο, τη σφίγγα, τη σειρήνα και τη μέδουσα και να εντοπίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά τους.
- Να συγκρίνουν τα μυθικά πλάσματα με τα αντίστοιχα στη σημερινή εποχή.
- Να αναπτύξουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, εμπνεόμενα από τα εκθέματα του μουσείου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

A. Εισαγωγική ενότητα. Αφήγηση παραμυθιού(15 λεπτά)

Γνωριμία με τα παιδιά.

Με τη βοήθεια γαντόκουκλων, τα παιδιά εξοικειώνονται με τις λέξεις: *πηλός, αγγείο, αγγειοπλάστης, αρχαιολόγος, ανασκαφή* καθώς και με τον τρόπο κατασκευής των αγγείων.

Γνωρίζουν τα μυθικά πλάσματα και μαθαίνουν τους μύθους που κρύβουν. Η αφήγηση συνοδεύεται από εποπτικό υλικό με τη μορφή καρτελών, πλαστικοποιημένων εικόνων των μύθων καθώς και αντιγράφων.

B. Παιχνίδι αναγνώρισης (5 λεπτά)

Με τη χρήση πήλινων αντιγράφων αγγείων και ειδωλίων, τα παιδιά καλούνται να αναγνωρίσουν τα μυθικά πλάσματα και να αγγίξουν τα αντίγραφα .

Γ. Δραστηριότητα μικρών αρχαιολόγων (5 λεπτά)

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και αναζητούν τα μυθικά πλάσματα στις παραστάσεις των αγγείων της αίθουσας 51.

Δ. Εικαστική δραστηριότητα-Δραστηριότητα μικρών ζωγράφων (30 λεπτά)

Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αποτυπώσουν την εμπέδωση και τις εντυπώσεις τους με μαρκαδόρους.

Ε. Αξιολόγηση

Τα παιδιά μοιράζονται τις εντυπώσεις τους με τις γαντόκουκλες που τους καλωσόρισαν. Εκείνες τους ζητούν να γράψουν στο σχολείο ένα παραμύθι για να πρωταγωνιστήσουν τα πλάσματα σε νέες περιπέτειες και να γνωρίσουν νέους φίλους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος θα αξιοποιηθούν εκπαιδευτικές μέθοδοι που βασίζονται στη μαθησιακή θεωρία του εποικοδομισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Διαλογική διερεύνηση του θέματος
- Διαμεσολαβητικός και συντονιστικός ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού
- Αυτόνομη εξερεύνηση του μουσείου με παράλληλη ενίσχυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μαθητών
- Καθοδηγούμενη ανακάλυψη με χρήση εποπτικού υλικού
- Αξιοποίηση βιωμάτων και ενίσχυση των ενδιαφερόντων και των εσωτερικών κινήτρων του μαθητή
- Δραστηριότητες που προωθούν την ενεργοποίηση των αισθήσεων και ανταποκρίνονται σε διαφορετικούς τρόπους μάθησης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μπορείτε να προετοιμάσετε τα παιδιά για την επίσκεψή τους με δραστηριότητες που στοχεύουν τόσο στην εξοικείωσή τους με το μουσείο και τις λειτουργίες του όσο και με το θέμα του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Σας προτείνουμε ενδεικτικά μερικές δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε:

Εξοικείωση με το μουσείο

- Συζητήστε με τα παιδιά για την έννοια του μουσείου π.χ. Τι νομίζετε ότι είναι ένα Μουσείο; Για ποιο λόγο υπάρχει; Ποια μουσεία έχετε επισκεφτεί; Πόσα διαφορετικά μουσεία υπάρχουν;
- Συζητήστε για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο π.χ. Γιατί ονομάστηκε έτσι; Τι φαντάζεστε ότι περιέχει το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο; Πού και πώς βρέθηκαν τα αντικείμενα αυτά στο μουσείο; Ποιος μπορεί να τα έδωσε; Ποιος μπορεί να τα βρήκε;
- Συλλέξτε φωτογραφικό υλικό με εκθέματα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Στην ιστοσελίδα του μουσείου (www.namuseum.gr) αλλά και του Υπουργείου Πολιτισμού (www.culture.gr) θα βρείτε παρουσίαση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες από όλες τις συλλογές. Ταξινομήστε τις φωτογραφίες ανάλογα με το υλικό των εκθεμάτων ή το το θέμα τους.
- Εντοπίστε στο χάρτη του μουσείου τις αίθουσες της συλλογής αγγείων, την τουαλέτα, το πωλητήριο. Συζητήστε πώς θα κινηθείτε με ασφάλεια.
- Συζητήστε για το τι μπορείτε και τι δε μπορείτε να κάνετε στο μουσείο κατά τη διάρκεια της επίσκεψής σας.
- Δημιουργήστε μια μουσειακή γωνιά όπου μπορείτε να συγκεντρώσετε υλικό σχετικό με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (φωτογραφίες, δημοσιεύματα από εφημερίδες, αποκόμματα εισιτηρίων, ζωγραφίες παιδιών, αντίγραφα αγγείων κ.ά). Μπορείτε να συνεχίσετε να εμπλουτίζετε τη μουσειακή γωνιά και μετά την επίσκεψη.

Εξοικείωση με το θέμα του εκπαιδευτικού προγράμματος

- Ξεφυλλίστε βιβλία ιστορίας και εντοπίστε εικόνες με αγγεία.
- Συζητήστε με τα παιδιά για τον τρόπο κατασκευής των αγγείων.

- Συγκεντρώστε με τα παιδιά φωτογραφίες μυθικών πλασμάτων και να τα συγκρίνετε με σημερινά.
- Δοκιμάστε να σχεδιάσετε ή να πλάσετε (με πηλό ή πλαστελίνη) μυθικά πλάσματα.

- Εξασκηθείτε στην περιγραφή των μυθικών πλασμάτων. Π.χ. ένα παιδί μπορεί να περιγράψει και τα άλλα να προσπαθούν να μαντέψουν ποιο μυθικό πλάσμα είναι. Μπορείτε να παίξετε το ίδιο παιχνίδι με παντομίμα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Ετοιμάστε μαζί με τα παιδιά **καρτελάκια** με το μικρό τους όνομα, για να τα φορούν κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος.
- Προτείνετε στα παιδιά να φορούν **άνετα** ρούχα και παπούτσια. Στο μουσείο θα καθόμαστε σε μαξιλαράκια στο δάπεδο.
- Ενημερώστε το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου για **ιδιαίτερες ανάγκες** που μπορεί να υπάρχουν στην ομάδα σας (π.χ. κινητικά προβλήματα ή άλλες αναπηρίες, μαθησιακές δυσκολίες, όχι καλή κατανόηση της ελληνικής γλώσσας, αλλεργίες κ.ά)
- Εξασφαλίστε την **άφιξη** σας 15 λεπτά πριν την έναρξη του προγράμματος. Τα παιδιά θα χρειαστούν 5-10 λεπτά για να αφήσουν τις τσάντες και τα μπουφάν τους στην ιματιοθήκη του μουσείου και περίπου 5 λεπτά για να μεταβούν στο χώρο διεξαγωγής του προγράμματος.
- Η παρουσία σας και η ενεργός συμμετοχή σας στο πρόγραμμα ως μέλος της ομάδας είναι απαραίτητη τόσο για την εποπτεία της ομάδας όσο και για να αξιοποιήσετε την εμπειρία των παιδιών μετά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην τάξη. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για μας να συμπληρώσετε το **φύλλο αξιολόγησης** που θα σας δοθεί, γιατί έτσι συμβάλλετε στη βελτίωση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών.
- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαρκεί **60 λεπτά** και δε γίνεται διακοπή για διάλειμμα. Μπορείτε να εξασφαλίσετε την άφιξη σας μισή ώρα νωρίτερα ώστε τα παιδιά να πάρουν το δεκατιανό τους πριν το πρόγραμμα.
- Θα χρειαστείτε τουλάχιστον ένα τέταρτο μετά τη **λήξη** του προγράμματος για τη μετάβασή σας στο πούλμαν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Συζητήστε με τα παιδιά την εμπειρία τους από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα: τι τους άρεσε, τι δεν τους άρεσε, αν επιβεβαιώθηκαν οι προσδοκίες τους. Μπορείτε να ζωγραφίσετε ομαδικά σε χαρτί του μέτρου τις εντυπώσεις σας (πρόσωπα, αντικείμενα, δραστηριότητες). Θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο να μας αποστείλετε την αξιολόγηση και τα σχόλια των μαθητών.
- Δημιουργήστε στατιστικούς πίνακες με τις προτιμήσεις της ομάδας από το πρόγραμμα π.χ. Τι σας άρεσε περισσότερο; Συζήτηση, αφήγηση γαντόκουκλων, παιχνίδια αναγνώρισης, εικαστική δραστηριότητα. Θα μας είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να μας στείλετε τους πίνακες αυτούς.
- Χωρίστε ένα χαρτί στα δύο. Στο ένα μέρος τα παιδιά μπορούν να ζωγραφίσουν σημερινά φανταστικά πλάσματα-τέρατα και στο άλλο μυθικά πλάσματα.
- Πλάστε τα δικά σας αγγεία με πηλό και ζωγραφίστε πάνω σε αυτά μυθικά πλάσματα. Εκτός από ακρυλικά χρώματα, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και τέμπερες.
- Φτιάξτε αινίγματα και μαντέψτε ποιο μυθικό πλάσμα είναι.
- Φτιάξτε τα μυθικά πλάσματα σε γαντόκουκλες, κούκλες από χαρτί κτλ., από πηλό ή και πλαστελίνη.

- Ζωγραφίστε τα μυθικά πλάσματα και μετατρέψτε τις δικές σας ζωγραφιές σε κούκλες-πρωταγωνιστές.
- Δημιουργήστε όλοι μαζί μια ιστορία με ήρωες τα μυθικά πλάσματα που κατασκεύασαν τα παιδιά και δραματοποιήστε τη.
- Δραματοποιήστε τους μύθους που σχετίζονται με τα μυθικά πλάσματα.
- Στο προαύλιο του σχολείου δημιουργήστε ένα χώρο (σκάμμα) όπου θα μπορείτε να παίξετε την προσομοίωση μιας ανασκαφής. Εξοπλιστείτε με εργαλεία: σπάτουλα, πινέλο για τα χρώματα κ.ά. Για ευρήματα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε σπασμένα αγγεία ή κομμάτια από αγγεία που τα ίδια τα παιδιά έχουν φτιάξει την ώρα των καλλιτεχνικών ή ακόμα και πλαστικοποιημένες φωτογραφίες πραγματικών ανασκαφικών ευρημάτων. Εναλλακτικά μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα μεγάλο χαρτοκιβώτιο με χρώμα.
- Δημιουργήστε το δικό σας παραμύθι, εικονογραφήστε το και στείλτε το στο Μουσείο. Τα μυθικά πλάσματα θα χαρούν πολύ να πρωταγωνιστούν σε νέες περιπέτειες.
- Ζωγραφίστε τα μυθικά πλάσματα και στείλτε τα Μουσείο για να εκτεθούν μελλοντικά στο μουσείο, όπως εκτίθενται και άλλων σημερινών καλλιτεχνών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Άλκηστις, 1995, Μουσεία και Σχολεία, Δεινόσαυροι και Αγγεία, Αθήνα, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.

Βαλαβάνης Πάνος, 1999, *Ο λόφος με τα κρυμμένα μυστικά*, Αθήνα, εκδ. Ακρίτας.

Βαλαβάνης, Π., Φωκά, Ι. *Τα αγγεία και ο κόσμος τους*, Αθήνα, εκδ. Κέδρος.

Νάκου Ειρήνη, *Ταξίδι στα αρχαία χρόνια*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2003.

Dieulafait, F. *Το βιβλίο της αρχαιολογίας. Οδηγός των εξερευνητών του χρόνου*, Αθήνα 2002, εκδ. Ερευνητές.

Βαλαβάνης, Π., Φωκά, Ι. *Τα αγγεία και ο κόσμος τους*, Αθήνα, εκδ. Κέδρος.

Τιβέριος. Μ, *Αρχαία Αγγεία*, Αθήνα 1996, Εκδοτική Αθηνών.

Μύθος και Νόμισμα, Κατάλογος Έκθεσης, Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και Νομισματικό Μουσείο, Αθήνα 2011

Περιοδικό Αρχαιολογία και Τέχνες, www.archaiologia.gr, τεύχη 77-87 (τα άρθρα που αναφέρονται στα μυθικά πλάσματα).

Οι τόμοι της *Ιστορίας του Ελληνικού Έθνους* (Εκδοτική Αθηνών) που αναφέρονται στα αρχαία χρόνια, έχουν επίσης πλούσια εικονογράφηση και πληθώρα πληροφοριών.

Αγγελίδου Μαρία, *Ελληνική Μυθολογία – Από τους ανθρώπους στους ήρωες*, εκδ. Παπαδόπουλος, Αθήνα 2007

Ελληνική Μυθολογία, τ.2, *Οι Θεοί*, εκδ. Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1986

Οι τόμοι της *Ιστορίας του Ελληνικού Έθνους* (Εκδοτική Αθηνών) που αναφέρονται στα αρχαία χρόνια, έχουν επίσης πλούσια εικονογράφηση και πληθώρα πληροφοριών

